

॥ ४९ ॥ इतिकर्णपर्वणि नैलकंठेऽप्येवमिदं विष्टाविंशोऽध्यायः ॥ २८ ॥ ॥ ४९ ॥ अतीति ॥ १ ॥ २ ॥ विरथः कृतइत्युक्तं तत्र युद्धे धर्मपुत्रः कथं तं विरथं चेक्रे तस्य तं च नृपतिर्दुर्योध
भीमसेनः कुरुनराज न हस्य नीकं च सर्वशः ॥ एवमेव क्षयो वृत्तः कुरुपांडवसेनयोः ॥ अपराक्लेगते सूर्ये कांक्षतां विपुलं यशः ॥ ४९ ॥ इति श्रीमहाभारते कर्णप
र्वणि संकुल युद्धे षष्टाविंशोऽध्यायः ॥ २८ ॥ ॥ ४९ ॥ धृतराष्ट्र उवाच अतीती व्राणिदुःस्वानिदुःसहानिवहूनि च ॥ त्वत्तो हं संजया श्रोषं पुत्राणां चैव संक्षयं ॥ १ ॥
यथा त्वं मे कथयसे यथा युद्धमवर्त्तत ॥ न संति सूतकौरव्या इति मे निश्चितामतिः ॥ २ ॥ दुर्योधनश्च विरथः कृतस्तत्र महारथः ॥ धर्मपुत्रः कथं चेक्रे तस्य वानुपतिः
कथं ॥ ३ ॥ अपराक्लेकं यं युद्धमभवहो मर्षणं ॥ तन्ममाचक्ष्वत् त्वेन कुशलं लब्धसि संजय ॥ ४ ॥ संजय उवाच संसर्केषु तु सैन्येषु वध्यमानेषु भागशः ॥ र
थमन्यं समास्थाय पुत्रस्तव विशांपते ॥ ५ ॥ क्रोधेन महता युक्तः स विषो भुजगो यथा ॥ दुर्योधनः समालक्ष्य धर्मराजं युधिष्ठिरं ॥ ६ ॥ प्रोवाच सूतं त्वरितो याहि
याहीति भारत ॥ तत्र मां प्रापय क्षिप्रं सारथे यत्र पांडवः ॥ ७ ॥ ध्रियमाणा तपन्ने राजा राजा जतिं दंशितः ॥ समसूतश्चोदितो राजा राज्ञः स्यंदनमुत्तमं ॥ ८ ॥ युधिष्ठिर
स्याभिमुखं प्रेषयामास संयुगे ॥ ततो युधिष्ठिरः क्रुद्धः प्रभिन्न इव कुंजरः ॥ ९ ॥ सारथिं चोदयामास याहि यत्र सुयोधनः ॥ तौ समाजग्मतुर्वीरौ भ्रातरौ रथसत्त
मौ ॥ १० ॥ समेत्य च महावीरौ संरब्धौ युद्धदुर्मदौ ॥ ववर्षतुर्महेष्वामौ शरैरेन्योन्यमाहवे ॥ ११ ॥ ततो दुर्योधनो राजा धर्मशीलस्य मारिष ॥ शिलाशितेन भद्दे
न धनुश्चिच्छेद संयुगे ॥ १२ ॥ तं नानृष्यत संक्रुद्धो लब्धवमानं युधिष्ठिरः ॥ अपविध्य धनुश्चिन्नं क्रोधं संरक्तलोचनः ॥ १३ ॥ अन्यत्कामुं कमादाय धर्मपुत्रश्च ममु
खे ॥ दुर्योधनस्य चिच्छेदध्वजं कर्मकमेव च ॥ १४ ॥ अथान्यद्वनुरादाय प्राविध्य तयुधिष्ठिरं ॥ तावन्त्योन्यं सुसंक्रुद्धौ शस्त्रवर्षाण्यमुंचतां ॥ १५ ॥ सिंहाविवसु
संरब्धौ परस्परजिगीषया ॥ जघ्नतुस्तौ रणे न्योन्यं नर्दमानौ वृषाविव ॥ १६ ॥ अंतरं मार्गमाणौ च चेरतुस्तौ महारथौ ॥ ततः पूर्णाय तोत्सुष्टैः शरैस्तौ तु कृतव्रणौ ॥ १७ ॥
विरजतुर्महाराज किं शुकाविवपुष्पितौ ॥ ततो राजन्विमुंचतौ सिंहनादान्मुहुर्मुहुः ॥ १८ ॥ तल्योश्च तथा शब्दान् धनुषश्च महाहवे ॥ शंखशब्दवरं श्वेव च क्रतु
स्तौ नरेश्वरौ ॥ १९ ॥ अन्योन्यं तौ महाराज पीडयां च क्रतुर्भृशं ॥ ततो युधिष्ठिरो राजा पुत्रं तव शरैस्त्रिभिः ॥ २० ॥ आजघानोरसि क्रुद्धो वज्रवेगैर्दुरासदैः ॥ प्रति
विव्याध तं तूर्णतव पुत्रो महीपतिः ॥ २१ ॥ पंचभिर्निश्चितवर्णैः स्वर्णपुंखैः शिलाशितैः ॥ ततो दुर्योधनो राजा शक्तिं चिक्षेप भारत ॥ २२ ॥

नः कथमयुध्यत इति शेषः ॥ ३ ॥ ४ ॥ ५ ॥ ६ ॥ ७ ॥ ८ ॥ ९ ॥ १० ॥ ११ ॥ १२ ॥ अपविध्यत्यक्ता ॥ १३ ॥ १४ ॥ १५ ॥ १६ ॥ १७ ॥ १८ ॥ १९ ॥ २० ॥ २१ ॥ २२ ॥